

28. ŽENSKO LUKAVSTVO POBEDILO MUŠKO

Bio jednom neki trgovac i imao puno blaga (a nema blaga osim Alaha!) pa držao du an i bio prvi trgovac u gradu. Na vrata svoga du ana beše oka io tablu na kojoj je pisalo *Muško lukavstvo pobe uje žensko*. Jednoga dana pro e tuda k i prvaka kova kog esnafa, pogleda u du an i videvši onu tablu s natpisom *Muško lukavstvo pobe uje žensko*, strašno se razljuti. Do e ku i, ali te no i ne mogaše nikako da zaspi od ljutine, ve ostade budna do zore. Kad svanu dan – zdravo vi meni osvanuli! – ona ustane, obu e na sebe lepe haljine, o ešlja se, dotera i nakiti, pa ode pravo u du an onome trgovcu. U e u du an i nazove mu dobro jutro.

– Neka bi Alah u inio sre nim ovo jutro! – lepše je do eka trgovac i upita je za zdravlje, ali ona jedva i odgovori, nego taj as briznu u pla .

Kad trgovac vide devojku kako pla e, pomuti mu se pamet. Skoli je pitati šta joj je te tako pla e, ali ona nit romori nit govori, ve samo roni suze. On tad sasvim izgubi razum i ne zna aše više ni šta pri a, ve samo ponavlja:

– De mi reci, ako ti treba štogod iz du ana, sve u ti dati, samo nemoj tako plakati jer mi se srce cepa! Je li te ko uvredio, reci mi? Pusti sve (jao meni!), samo kaži šta želiš – evo, ispuni u ti svaku želju, da u ti sve što ti duša ište!

– Kad bih ja znala... – po e devojka, ali opet zastade.

– Šta, govori! – brže-bolje e trgovac.

Tu ti, gospodine moj jedini, devojka okrete pitati:

– Kakve su moje o i? – pa pogleda o ima pravo u trgovca tako da ovaj izgubi i ono malo pameti što mu još beše ostalo.

– Lepše bog još ne stvori! – uzviknu on.

– A pogledaj, kakve su mi ruke? – pa obnaži ruke.

Kad joj vide ruke kako se blistaju kao sami kristal, trgovac polude na isto:

– Lepše u svom veku nisam video! – povika.

Devojka na te njegove re i udari u još ve i pla , pa otkri i noge i pokaza mu pitaju i:

– A noge, kakve su mi noge?

Trgovac onda kao mahnit zavapi:

– Lepšu od tebe, dušo, još moje o i ne videše! Ali zašto pla eš, jao, reci mi šta ti je!

Devojka nastavi da pla e kao da joj se srce sažiže od tuge, pa otkri glavu i pokaza mu gustu kosu, a opet zapita:

– A vidi mi kosu, kakva je?

– Najlepša što može biti! – dreknu trgovac izvan sebe.

Onda mu devojka re e:

– Ja sam kadijina k i, ali kad me god ko zaprosi u oca, on mu kaže: 'Moja je erka elava i kljakava i ona je i bangava i orava! Ko god do e, on mu tako kaže i ja ne znam više šta da radim. A u tebe sam se zaljubila, pa evo, do oh da ti se potužim.

Kad u devoj ine re i, trgovac sko i:

– Šta veliš?! Sutra u ja do i da te prosim i ma šta mi rekao tvoj otac, odgovori u da prihvatam. Samo se nemoj više kidati i sekirati! – re e.

Devojka onda ode, a trgovac se uve e vrati svojoj ku i, ali ne mogaše ni oka sklopiti cele no i, ve svu no samo mišljaše na onu devoja ku lepotu, a sam sebi ne

veruje. Im svanu dan, on ode pravo kadiji, u e i lepo ga pozdravi, upita za zdravlje i sve po redu, dok na kraju re e kako je po obi aju:

– Gospodine kadijo, ja nisam došao da se zavadimo, ve da se orodimo. Došao sam da prosim tvoju k er.

A kadija e njemu:

– Ali ja nemam k eri za udaju.

Trgovac ga ne htede ni slušati, nego re e da on zna da kadija ima k er. Kadija ga onda stade odvrati govore i:

– Sinov e, k er imam, ali ona je orava u jedno oko.

A trgovac na to:

– Neka je, ja je takvu prihvatam!

Onda kadija re e da mu je k i sakata, a trgovac njemu istoga asa odgovori da je prihvata takvu. Kad kadija re e da je devojka i kljakava, trgovac opet odgovori da prihvata. I što god kadija govoraše za k er, on uzvra aše re ima da je prihvata ona-kvu kakva jeste, dok kadija napokon odse e:

– Za nju moraš platiti deset hiljada lira mehra!

Trgovac i to prihvati, jer mišljaše – što da ne plati, kad zna da je devojka lepota. Odatle ode i stade spremati sve za svadbu ne ase i ni asa, a sve mu se ini da taj dan nikad ne e do i. Kad je sve pripremio, ode kadiji te sa iniše bra ni ugovor. Završivši i to, vrati se ku i, a kad pade ve e do e mu na vrata amalini donese neki sanduk od kadije. Trgovac mu naredi da ga odnese u gornje odaje, jer mišljaše da je u sanduku devojka ka sprema. Kad isprati amalina, re e sebi: „ ekaj, baš da vidim šta ima u sanduku!“ Pope se u sobu, kad tamo – a sanduk otvoren. On se nadviri nad sanduk, ali unutra sedi devojka sa svim manama što mogu postojati na živom eljadetu!

– Koja si ti, bre?! – zaprepasti se trgovac.

– Tvoja mlada, kadijina k i – zamuca ona.

– Kako ti, more, kadijina k i, a kad si bila kod mene u du anu bila si lepa kao mesec?! – i zagleda je malo bolje, te vide da je i sva usrana. Ostavi je onde u sanduku, a on pobeže sam u ložnicu, sve jadikuju i:

– Gospode moj jedini, silan li si, kakva me napast sna e! Šta sam ja zgrešio onoj opakoj devojci da me ovako nasamari?!

Sutradan ujutro on se probudi i ode u du an, pa tamo sede i podnimi se, ali ne može da misli ni na šta drugo do na svoju zlu sre u. Ne bi zadugo, ali eto ti u du an kova eve k eri, pa mu s vrata nazva dobar dan. On se izbulji u nju, pa odvrati:

– Zla ti sre a od boga na jutrošnje jutro! Da mi je da znam šta sam ti u inio da me ovako upropastiš!

Na to e devojka:

– Baš si mi ti neka mustra! A znao si da napišeš na vratima da je muško lukavstvo ja e od ženskog?

– Zna i, to je tebe naljutilo! – sinu trgovcu.

– Pa sigurno! – veli devojka.

– Dobro – re e on – kad je tako, šta ho eš da sad uradim?

– Zna se, – odgovori ona – promeni natpis. Napiši, ali zlatnim slovima, *Žensko lukavstvo pobe uje muško!* A ja u sutra do i opet, pa u te nau iti šta dalje da iniš.

I rekavši to, devojka ode. Iim ona ode, trgovac skide tablu i izbrisa što je na njoj pisalo, a napisao zlatnim slovima *Žensko lukavstvo pobe uje muško*. Sutradan kad ustade, ode i otvori du an, pa stade ekati, ali ne vidi na o i od muke i besa.

Malo bi, kad eto i devojke. Kad vide da na tabli piše da je žensko lukavstvo ja e od muškog, silno se razveseli, pa ga po e u iti:

– Sa ekaj još malo, pa otidi Ciganima, skupi jedno dvadeset Cigana a reci im neka uzmu zurle i bubnjeve i neka idu u kadijin dvor da ti estitaju mladu, pa im te ugledaju tamo nek povu: 'Bog ti blagoslovio nevestu, stri evi u! Kadija e te zapitati ko su ti oni, a ti mu reci: 'Ko se svoga korena odri e, taj je bez korena. Ovo su moja bra a stri evi i, jer sam ja od ciganske loze, samo mi dragi bog dade imetak. Kad kadija to uje, traži e da se taj as razvedeš od njegove erke, a ti se prvo kao malo buni, a onda se razvedi.

– Dobro – re e trgovac.

Ode Ciganima i kad ih na e re e im:

– Slušajte drugari, meni je otac bio rodnom Ciganin, a ja sam se, evo, oženio i želja mi je da mi vi do ete i estitate mi mladu kod kadije, pošto sam se oženio kadijinom erkom. A evo i svakom od vas po pola lire bakšiša – i isplati im koliko im sleduje, pa odatle ode tastu na divan. Posede neko vreme s kadijom i dok su oni tako razgovarali, stigoše i Cigani. Upadoše unutra i zapitaše gde im je brat. Kadija se zaudi kakvog brata traže, a oni mu rekoše da im je brat taj i taj trgovac. Utom spaziše i ovoga, pa udariše u svirku i pesmu, jeknuše bubnjevi, pisnuše zurle. Kadija prevrte o ima, pa se okrete zetu:

– Šta je ovo? – upita.

– Gospodine kadijo, – veli mu trgovac – ko svoj koren porekne, taj je bez korena! A ovi ovde su moja bra a stri evi i, došli su da mi estitaju.

– Zna i, ja sam udao k er za Ciganina! – ciknu kadija. – E, bog i duša, to ne može tako ostati! Ovoga asa u je razvesti od tebe!

– Gospodine kadijo, – odvrati trgovac – ja da se razvodim ne u nipošto!

Ali kadija se razvika:

– Još kako eš se razvesti, ina e u te tužiti zato što mi pre ženidbe nisi rekao da si Ciganin!

– Zašto? Jesam li ja dužan da ti kažem kog sam roda? Da si me pitao, ja bih ti rekao – branio se tobože trgovac.

– Na svaki na in moraš mi vratiti k er – besneo je kadija.

Sad trgovac stade popuštati govore i:

– Dobro, razveš u se, ali da mi platiš sve troškove.

Kadija odmah prihvati i isplati mu sve, pa vrati k er sebi, a trgovac, kad vide da je kadijina k i otišla natrag ocu, obradova se kao nikad do tad i prespava tu no blažen i pun sre e.

Sutradan ode u du an, ali eto i devojke, k eri prvog kova a u gradu, pa ga upita šta je u inio i on joj ispri a sve kako je bilo.

– Eto, vidiš li sad kako žensko lukavstvo pobe uje muško – nasmeja se devojka. – Sutra lepo oti i mome ocu, prvom kova u, pa me isprosi od njega.

– Dobro – re e trgovac.

Sutradan ode pravo najstarijem kova u, lepo ga pozdravi i kad se upitaše po obi aju, re e mu za šta je došao, ali dodade:

– Samo pod jednim uslovom – da je najpre vidim.

– Tako nešto niti je bilo, niti može biti! – povika kova . – Gde to ima, da neko gleda devojkicu pre svadbe!

Ali trgovac ga stade moliti:

– Ro eni moj, da u i hiljadu lira pride, samo da je prvo vidim!

Na to se javi jedan od kova a, govore i:

– A šta e biti ako je i vidi, kad je tvoja k i lepa?

Tada onaj popusti i povede ga svojoj ku i, a devojkica kad ga ugleda, stade se smejati, pa ga upita zašto je tražio da je najpre vidi. On odgovori:

– Plašio sam se da mi opet ne utra piš neku, može biti još gr u od kadijine erke.

Devoj in otac onda ode i dovede kadiju i muftiju i pisara, pa sa iniše knjigu i blagosloviše mladu i mladoženju. A trgovac napravi svadbu kakva se ne pamti i pozva sve svoje drugove i prijatelje, te se tako oženi kova evom erkom i posle toga življahu još dugo, sre ni i zadovoljni.